

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Lutherus mutata sententia, Picardos Fraternitate dignatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

alij Noui Orbis regionibus, ubi Vitis ignota est tanta vini copia peti possit? Multa sane Græcis hic communicandi mos incommoda multasque confusiones peperit, quamuis exigua tantum guttam, tantam quantum extremus cultri mucro sustinere possit, communicantibus cochleari præbeant. Eadem fere ac maiora incommoda Hussitæ in Bohemia experti sunt, ut qui non pitissant, sed Germanorum more liberaliores haustus amant. Cum enim ex Iacobelli Consilio, prima cœna vino celebraretur, & quadraginta vel quinquaginta circiter personarum millibus distribueretur; quam tu aliam putas templi illius, quam popinæ cuiusdam madidæ faciem fuisse? Hæc vero incommoda circa panem euenire non possunt: qui & ubique obuius est & parabilis, & sine periculo & distribui & diu asseruari potest. Sed quid tu dicat aliquis. An Theologi potius quam Historici personam agis? Ad oleas ergo redeo; sperans huic meæ euagationi eos facile veniam daturus, qui norunt quam altas error hic in multorum animis radices egerit, adeo ut hanc vnam ob causam cum Catholica Ecclesia in gratiam redire cunctentur; quem quidem nos sancto veræ religionis zelo inflammari, & delibare & refutare pro virili conati futuus.

II. Calixtinis errorem suum pertinaciter defendentibus, post multa & cruenta bella, tandem liberum permittum fuit religionis exercitium, in nullo à Catholico differentis, quam quoad Calicis, & Euangelij vulgari lingua in Missa recitandi vsu. Eos nihilominus Ecclesia hæreseos condēnauit. Ut enim qui è nauis in mare excidit, quāuis aqua non valde profunda sit, non minus madescit, quam qui in profundum prolabitur gurgitem: sic non minus Hussita, in vno solo articulo, ab Ecclesia dissentiens, interitum sibi accersit, quam Lutheranus in pluribus Ecclesiæ contradicens. Porro Taboritis ad internecionem fere deletis, noua secta antea incognita successit. Picardorum dicta, à Picardo quodam Gallo, qui è dissuta Valdensium veterum in Francia hæreticorum tunica centones quosdam in Bohemiam asportauit. Hi contra Hussitarum morem, præter Biblica scripta nihil recipiunt, sacerdotes & Episcopos, ut olim Apostoli Marthiam, forte legunt, hoc modo (a). Nouem è suis eligunt, quorum nomina in scedulis inscribunt: tres vero, quorum nominibus vox Est adscripta reperitur, ad munus designantur, qui modus etiam hodie ab eis vsurpatur, nulla apud eos cœlibatus lex est, aut

professio; quamuis plerique si Theologiæ Mosconitæ auctori credimus, (b) primum castitatis votum seruent. Mortuis nullas faciunt exsequias: dies festos & ceremonias habent per paucas. Hi à Bohemiæ regibus Moravia eiecti, in VValachiam commigrarunt: in Francia vero nostra alicubi adhuc VValdensium exstant reliquæ, à quibus illi ortum duxerunt. Quamprimum vero fama de Lutheri conatibus in mutanda religione percrebuit, Hussitæ magnam in spem erecti sunt, hunc diuinitus esse missum qui res ipsorum tum vehementer afflictas, restauraret. Lutherus e contra, indignabundus quod pro Hussita haberetur, protestatus est, (c) se cum ipsis nullo modo sentire, neque vquam sensurum, ut qui sua ipsorum auctoritate schisma fecerint, & ad Ecclesia recesserint obedientia. Idem de Picardis quoque iudicium pronunciauit; de quorum auctore sic loquitur. An credendum est, inquit, hæretico? qui ante quinquaginta annos demum adueniens, tot seculorum fidem & doctrinam falsam esse dicit: nec vlla affert argumenta & probationes, quam suum illud. Non credo, Et alibi, nullum vquam, infelices illos hæreticos Picardos rebus suis auxilium à se sperare iubet: quos & nominat diuini nominis blasphematores, & Christi proditores. Rursus alio loco intelligere se ait, tria esse sectariorum in Bohemia genera, inter quos tiam sunt Picardi, quorum de Eucharistia sententiam scripta qua viderit, facile prodant, ut qui veram corporis & sanguinis Iesu Christi in Eucharistia præsentiam minime credant: eoque à se pro hæretico habent.

III. Posteaquam vero Lutherus ab aduersarijs vndique se obsessum & ijs difficultatibus de quibus numquam cogitat, circumuentum vidit, ut (credo) tutus ipsi in Bohemia (quam proscriptus parum absit quin statim petierit) esset receptus, infamem palinodiam canere non dubitauit (d). Felicem Bohemiam appellans, que à Romana Ecclesia secesserit, & de medio Babylonis egressa, numquam eò sit reuersura. Hussitas quidem à se hæreticos appellatos, sed eo tempore quo Papa nonnulla concedenda esse adhuc existimavit. Iam vero aliter erga ipsos esse animatum. Nomen ipsorum sibi tum odiosum fuisse, quum Papam Antichristum esse nondum cognouisset. At iam acceso diuinitus in Mundo Euangelij lumine, longe aliter de ipsis iudicare. In Epistola vero ad Bohemos

a Sleid. lib. 3. b fol. 96. c Tom. 1. de cl. dec. prac. pag. 22. & Tom. 1. len. pag. 21 & in Disput. Lipsien. si. d

Bohemos scripta, eos hortatur, ut *cenam Domini* retineant integram, ut *Hussij Pragensis* memoriam seruent inuiolatam: sed licet tota Bohemia deficiat, set amen Hussio doctrinam esse celebraturum ad omnem posteritatem. Et quamuis non omnia sint apud ipsos recte constituta, non tamen defuturum esse Deum, qui suo tempore fidelem aliquem ministrum & religionis emendatorem sit ipsis excisaturus, modo constanter agant, & Pontificatus Romani turpitudinem ac impietatem longissime ab se repudient. Vides, opinor, quam acute cum Bohemis Lutherus egerit, quos ut in nassam suam illiceret, libellos suos in Bohemicam linguam versos Pragæ magno numero disseminauit, & Bohemorum pseudoapostoli Constantiæ exusti prophetiam amplexus. Ego, inquit, (e) *Doctor Martinus Lutherus indignus Domini nostri Iesu Christi Euangelista, dico, S. Ioannem Hussium de me loquutum esse, quando dixit: Vos iam assabitur anserem, sed post centum annos Cygnus veniet, quem non assabitur.* Quid multis? Tanta fuit Lutheri vix exorti per Bohemiam à Scholaribus ab ipso submissis concitata expectatio, ut velut in alterum illum magnum Prophetam, ab ipsorum Ioanæ tamquam præcursore præmonstratum, omnium animi essent intenti. Hic itatus Bohemix erat suam ordiente hæresin Luthero.

IV. Rebus in Bohemia pacatis permãentibus tunc quidem graues in Hungaria turbæ excitatæ sunt, rege eius Ludouico, filio Vladislai Regis Anno M. D. XXVI IV. Cal. Sept. sine prole mortuo & magna parte Nobilitatis à Turcis in prælio occisa: Bohemi tunc vicinorum clade sapientiores facti, turbis abstinerunt. Quum vero Smalcaldicum fedus cuderetur, de eo amplectendo nonnulli Consilia inierunt: quæ tamen Ferdinandus rex prudentissimus, qui Ludouico successerat, mox disturbauit, adductis ex Hungaria & Silesia in Bohemiam copijs, & in ipso quoque regno conscripto exercitu, quo contra Protestantes vteretur: ægre admodum idferentibus Bohemis, eo quod cū Saxonica domo sibi intercederet, fedus violari causantibus; sed reuera religionis tantum causam spectantibus, cuius causa obedientiam, quam regi suo debebant, abijcere non verebantur. Nam etsi Hussitarum & Calixtinorum religio à Catholica quam à Lutherana propius absit; hætenus tamen amicitiam cum Protestantibus colere & Consilia clam communicare numquam destiterunt. Et mos est omnibus qui ab unitate Ecclesiæ semel exciderunt, ut, quamuis in diuersas distracti sint factiones, ijs contra Ecclesiam sele adiungant, quos

sciunt eodem ab ea iudicio & decreto esse damnatos. Quia vero de patriæ agi libertate plerisque persuaserant, etiam è Catholicis quidam ad fedus suum pertraxerunt, constituto eius duce Gaspare Pflugio, qui Mauritio Saxoniam oppugnanti, se opponeret. Captis dein Saxone & Landgrauio, ac bello Smalcaldico finito (ut præcedenti libro diximus) Ferdinandus Rex proceres aliquot Bohemiæ Pragæ ad se euocauit, tamquam læsæ Maiestatis reos: qui multorum precibus & intercessione impetrata venia, his conditionibus in gratiam recepti sunt; ut ab omni fædere discederent, ut priuilegia & documenta omnia, ut & tormentarium apparatus & arma, itemque quos rex vellet, captiuos traderent. Ex nobilitate quidam citati, quum ad diem non adfuissent, lata sententia, famam, fortunas omnesque vitam commisisse pronunciatum sunt: Gaspar vero Pflugius læsæ Maiestatis damnatus, & in eius caput aureorum millia quinque præmium constitutum fuit.

V. Bohemis ad officium reductis, Ferdinandus Rex edicto promulgato mandarat, ne quid in Sacramento Eucharistiæ administrando mutaretur, sed verus Ecclesiæ forma obseruaretur. Eo perterriti Picardi, cum Pastoribus suis in Poloniam abierunt. Horum vero vnus Rohita nomine, in Moscouiam concessit, ibique cum Græcæ Religionis sacerdote, præsentè & audiente Magno Duce Basilde, disputatione habita, mox inde tamquam hæreticus fuit expulsus. Colloquium hoc siue disputatione adhuc extat, Spiræ impressa, non dubiam Picardo victoriam assignans: cuius Apologiam postea edidit Lashius Lutheranus. Sic nempe homines ceteroqui animis & opinionibus valde disuncti, quamprimum ab alijs aliquem suorum hostiũ impugnari animaduertunt, Consilia & vires coniungunt. Sacerdotes quoque maritos Rex Ferdinandus regno excedere iussit: quorum magna pars ut & aliorum, vxores & familiam secum ducentes in Saxoniam & vicinas regiones profugerunt. Eos & Melanchthon scripto consolatus est, & Lutherani passim tamquam fratres receperunt. Quamuis autem optimares & ciuitates Bohemiæ Ferdinandum assiduis precibus sollicitarent, ut Edictum illud de religione mitigare vellet Anno 1554. nihil tamen aliud responsi rulerunt, quam velie se ut Edictis suis obtemperetur,

Sicut

e Glos. in Edict. Imp.